

Dosarul nr. 2rac-162/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud: I. Movilă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Cotruță, I. Țurcan, N. Simciuc)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Gospodăria Țărănească „Zaharia Oleg”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” împotriva Gospodăriei Țărănești „Zaharia Oleg” cu privire la încasarea subvenției acordate, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Instituția Publică „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”, a fost casată hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la admiterea acțiunii,

c o n s t a t ă:

La data de 28 august 2017 reclamanta IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” a depus cerere de chemare în judecată împotriva GȚ „Zaharia Oleg” cu privire la încasarea subvenției acordate, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în anul 2013, GȚ „Zaharia Oleg” a beneficiat de subvenții în mărime de 533310 lei, conform dosarului de subvenționare nr. P/13060R1880 pentru investiția efectuată potrivit măsurii 3 din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 152 din 26 februarie 2013, pentru înființarea unei plantații de zmeură pe o suprafață de 10,66 ha.

A susținut că, în temeiul ordinului nr. 45 din 05 mai 2017 „Cu privire la aprobarea Graficului de inspecții post-achitare”, un grup de lucru din cadrul Direcției Inspecții și control în teren a IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” s-au deplasat la

locul efectuării investiției în scopul verificării respectării prevederilor contractuale, menținerii criteriilor de eligibilitate, utilizarea după destinație a obiectelor investiției etc., unde au constatat că, plantația de zmeură subvenționată cu suprafața de 10,66 ha a fost defrișată.

A afirmat că, conform pct. 37 al Regulamentului de subvenționare pentru anul 2014, beneficiarul de subvenții destinate înființării plantațiilor pomicele, nucifere, viticole, de arbuști fructiferi și căpșun, inclusiv pentru sistemele antiîngheț și instalațiile antigrindină nu este în drept să le înstrăineze, să le caseze sau să le defrișeze, precum și nici să abandoneze activitatea în sistemul agriculturii ecologice, înainte de expirarea a cel puțin 1/3 din termenul de exploatare a plantației, de la data semnării contractului de acordare a sprijinului financiar, cu excepția cazurilor de forță majoră. În caz contrar, beneficiarul este obligat să restituie suma subvenției.

A notat că, termenul de exploatare utilă a plantației de zmeură se va calcula după intrarea pe rod a acesteia. Astfel, conform anexei nr. 1 la Regulamentul cu privire la modul de evidență a grupurilor de vârstă și a intrării pe rod a plantațiilor perene, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 705 din 20 octombrie 1995, plantația perenă de zmeură intră deplin pe rod în anul 2 de vegetație, indiferent că are un grad de creștere viguros, mijlociu sau slab.

A relatat că, anexa nr. 1 la Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 338 din 21 martie 2003 „Cu privire la aprobarea Catalogului mijloacelor fixe și activelor nemateriale”, stabilește că durata de exploatare utilă a plantației perene de zmeură este de 5 ani. Prin urmare, 1/3 din termenul de exploatare de 5 ani a plantației perene de zmeură, constituie 1 an și 6 luni.

A precizat că, beneficiarul de subvenții urma să întrețină plantația de zmeură pe un termen minim de 4 ani și 6 luni (2 ani intrarea pe rod + 1 an și 6 luni constituie 1/3 din termenul de exploatare = 4 ani și 6 luni), de la data semnării contractului de acordare a sprijinului financiar – 30 septembrie 2013, adică până la data de 30 martie 2018.

A punctat că, în urma iregularităților depistate GT „Zaharia Oleg” a fost înștiințată despre încălcările identificate. Totodată, a fost declarat rezoluțiunea contractului de acordarea sprijinului financiar și restituirea subvenției acordate, însă solicitările sale au fost ignorate.

A elucidat că, GT „Zaharia Oleg” a încălcat atât prevederile Regulamentului de subvenționare, cât și prevederile contractuale stabilite în pct. 2.1.1, 2.1.2, 2.1.6. 2.1.7, 2.1.8, 4.4, 4.5. De altfel, alocarea subvențiilor este determinată de obiectivele aferente măsurii 3 di Regulamentul de subvenționare, însă în situația creată acestea nu vor fi atinse.

A remarcat că, în scopul gestionării eficiente a fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, se impune necesitatea restituirii de către GT „Zaharia Oleg” a subvenției acordate în mărime de 533310 lei.

A solicitat încasarea din contul pîrîtului în beneficiul său a subvenției acordate în sumă de 533310 lei, a dobânzii de întârziere în cuantum de 28097,40 de lei, a penalității în mărime de 5866,41 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central, acțiunea depusă de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”, a fost respinsă ca

neîntemeiată.

Prin decizia din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură”, a fost casată hotărârea din 21 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă acțiunea depusă de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” și au fost încasate de la GȚ „Zaharia Oleg” în beneficiul IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” subvenția acordată în sumă de 533310 lei, dobânda de întârziere în mărime de 28097,40 de lei și penalitatea în mărime de 5866,41 de lei. Totodată, a fost încasat de la GȚ „Zaharia Oleg” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 17018 lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a statuat că, beneficiarul GȚ „Zaharia Oleg” urma să întrețină plantația de zmeură pe un termen de 01 an și 08 luni, adică 1/3 din termenul de exploatare adăugat la perioada când intră pe rod.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a menționat că, contractului de acordare a sprijinului financiar nr. 1880 din 30 septembrie 2013, era valabil până la data de 30 mai 2017 (30 septembrie 2013 + 02 ani + 01 an 08 luni).

Astfel, reieșind din cele expuse supra, instanța de apel a constatat că, beneficiarul de subvenții urma să întrețină plantația de zmeură până la data de 30 mai 2017, însă potrivit actului de defrișare a plantațiilor, acestea au fost defrișate la data de 20 noiembrie 2016, adică până la expirarea termenului obligatoriu pentru menținerea plantației prevăzut în pct. 37 al Regulamentului de subvenționare pentru anul 2014.

În concluzie, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a conchis că acțiunea depusă de IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” este întemeiată și urmează a fi admisă în sensul formulat.

La data de 12 februarie 2019, prin intermediul oficiului poștal, GȚ „Zaharia Oleg”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji, a declarat recurs împotriva deciziei din 14 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, or termenul de întreținere a plantației de zmeură este de 02 ani și 08 luni și nu cum a fost constatat - 03 ani și 08 luni.

A susținut că, nu a încălcat nici o prevedere contractuală, cu atât mai mult, pct. 4.4 din contractul de acordare a sprijinului financiar nr. 1880 din 30 septembrie 2013, prin urmare nu poate fi calculată dobânda de întârziere și penalitatea.

A subliniat că, deși toate termenele sunt prevăzute în Regulament și anexele la acesta, a interpelat Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, iar prin răspunsul acordat se confirmă încă o dată că nu a defrișat plantația de zmeură înainte de expirarea termenului de exploatare utilă, ci după expirarea acestuia.

La data de 19 aprilie 2019 IP „Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă

legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 14 noiembrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 12 februarie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de GȚ „Zaharia Oleg”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de

către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de GȚ „Zaharia Oleg”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul GȚ „Zaharia Oleg”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Zaharia Oleg”, reprezentată de avocatul Mariana Arabadji se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu